

Студијски програм: Мастер биолог				
Врста и ниво студија: Мастер академске студије				
Назив предмета: Биофилмови				
Наставник: Петар Кнежевић				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 7				
Услов: -				
Циљ предмета				
Циљ предмета је да се студенти биологије упознају са природном, убиквитарном појавом биофилмова. Студенти ће савладати основне фазе настанка и развоја комплексне заједнице бифилма, структуру и факторе који утичу на његово формирање. Циљ је да се студенту пруже неопходна знања о позитивним и негативним последицама формирања биофилмова, као и о методама његове контроле у природним условима, прехранбеној индустрији, медицини, водоснабдевању итд.				
Исход предмета				
Студенти ће моћи да опишу и дискутују настанак, структуру, значај и методе контроле биофилмова. Студенти ће моћи правилно да приступају практичним проблемима, када је у питању примена корисних и уклањање штетних биофилмова.				
Садржај предмета				
<i>Теоријска настава</i>				
Дефиниција биофилма и његово присуство у различитим срединама. Фазе формирања биофилмова. Значај површинских структура ћелије и екстрацелуларних полимерних супстанци у иницијалној адхезији. Аутоагрегација и коагрегација ћелија. Хидрофобност бактеријске ћелије. Површине подложне обрастању и формирању биофилма. Формирање микроколонија и сазревање биофилма. Међућелијска комуникација. Комплексност структуре зрелог биофилма. Одвајање ћелија од биофилма. Методе проучавања биофилмова (одгајивачке, молекуларне методе, микроскопија, математичко моделирање). Биофилмови у природним срединама. Биофилмови као здравствени ризик. Биофилмови у прехранбеној индустрији и водоснабдевању. Контрола формирања биофилмова и резистенција бактерија у оквиру биофилма на конвенционалне антимицробне агенсе. Позитивни ефекти биофилмова, са посебним освртом на примену у третману отпадних вода.				
<i>Практична настава</i>				
Упознавање са техникама проучавања карактеристика бактеријске ћелије одговорних за формирање биофилма. Значај покретљивост бактерија у формирању биофилма (пливајуће, клизеће и трзајуће кретање). Одређивање степена аутоагрегације. Одређивање степена коагрегације. Одређивање хидрофобности површине бактеријске ћелије. Квантификација продукције екстрацелуларних полимерних супстанци. Мерење дебљине биофилма светлосним микроскопом. Скенирајућа електронска микроскопија у проучавању биофилмова. Одређивање количине формираног биофилма колориметријском методом у микротитар плочама. Ефекат фактора спољашње средине на формирање биофилма (температура, рН, количина нутријената). Мултиспецијски биофилм и ексклузивна анализа. Ефекат антимицробних агенаса на формирање биофилма. Ефекат антимицробних агенаса на формирано биофилм .				
Литература				
Costerton, J. W., Lappin-Scott, H. (1995): Microbial Biofilms. Cambridge University Press, UK				
Costerton, J. W. (2007): The Biofilm Primer. Springer-Verlag				
Далмација Б., Агбаба Ј., Петровић О.(едит.) (2007): Вода и биофилм. Универзитет у Новом Саду, ПМФ, Департаман за хемију				
Број часова активне наставе				
Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад: 4	Остали часови: 0
Методe извођења наставе				
Предавања уз коришћење компјутерских презентација на видео пројектору, самостални рад студената и демонстрација одређених микробиолошких метода у проучавању биофилмова.				
Оцена знања				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	-	писмени испит	20	
практична настава	40	усмени испит	20	
колоквијум-и	20			
семинарски рад	-			